

напушта становището на Априлова за българския книжовенъ езикъ, почиващъ на източно-българското наречие и запазващъ характерния за старобългарския езикъ¹ белегъ — юсътъ (ж.).

Въ „Българските книжници“ (Одеса, 1841 г.) Априловъ, покрай целта си да обори твърдението на сръбския писател Д. П. Тироль, че Кирилъ и Методий били сърби, учили се въ сръбски мънастиръ въ Солунъ и превели евангелието и псалтиря на сръбски езикъ, се явява въ защитата на старобългарския езикъ, като майка на книжовните езици на другите славянски народи, и подчертава неговата светостъ, като разпространителъ на християнското учение всрѣдъ тия народи.

Въ „Денница на новобългарското образование“ (Одеса, 1841 г.), чието предназначение е да запознае руското общество съ придобития напредъкъ на българитѣ въ просвѣтното поприще, съ българските училища и методата на обучение въ тѣхъ, той се спира върху историческото минало на българския народъ и сѫдбата на светите старобългарски книги, като засъга и ревизията на сѫщите презъ XVI в. въ Москва, които въ XVII в. руситѣ изпращатъ на българитѣ подъ черковнославянска (руска) редакция, като ж.то е изхвърлено и замѣнено съ у. Не забравя да защити и правото на члена въ новобългарския книжовенъ езикъ.

На статията на професора отъ Одеския лицей М. А. Соловьевъ, въ в. „Москвитянинъ“ (Одеса, 1842 г.), написана по поводъ на „Денница“, Априловъ отговаря съ „Допълнение къмъ книгата Денница на новобългарското образование“ (Петербургъ, 1842 г.), въ която оборва невѣрните сведения относно българските училища, най-вече габровското, и неправилните сѫждения за члена въ новобългарския езикъ.

За да удовлетвори желанието на руските учени и имъ изнесе документи, отъ които да се убедятъ въ славянския произходъ на българитѣ и на тѣхния езикъ, нѣщо, въ което Венелинъ успѣва отчасти съ доставените на руската академия 66 влахо-български грамоти, — Априловъ събира, превежда отъ български на руски и издава три чистобългарски грамоти, между които и грамотата на царь Иванъ Шишмана, дадена на Рилския мънастиръ въ 1379 г., единъ лѣтописъ и единъ